SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 18. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 28, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 28-го СІЧНЯ 1995 р. Ч. 18. РІК CII.

Л. КУЧМА І Б. ЄЛЬЦИН ПОРОЗУМІЛИСЯ

Київ (Р. Р.). — Тут у середу, 25-го січня, керівник пресової служби Президента Михайло Дорошенко, перший віцепрем'єр Є. Марчук та віцепрем'єр І. Мітюков розповіли представникам преси про результати переговорів Президента України Леоніда Кучми з президентом Росії Борисом Єльцином та української делегації з керівниками Росії.

Як уже інформовано, переговори відбулися в Москві 24-го січня. Разом з Президентом України Москву відвідали: прем'єр-міністер Віталій Масол, перший заступник голови Уряду Олег Сосковець, перший віцепрем'єр-міністер Євген Марчук, віцепрем'єр-міністер Ігор Мітюков, міністер закордонних справ Геннадій Удовенко, міністер зовнішніх економічних зв'язків Сергій Осика та інші керівники.

Відсутність угоди про торговельно-економічну співпрацю поставила під загрозу надходження в Україну з Росії енергоносіїв та багатьох інших видів продукції, сказав Дорошенко, а після зустрічі Л. Кучми та Б. Єльцина таку угоду підписано керівниками урядів обох держав. Президенти розмовляли віч-на-віч протягом двох годин, обговорюючи питання двосторонніх відносин, проблеми Чорноморської фльоти та сплати боргів Україною. І Б. Єльцин, і Л. Кучма виявили готовість розв'язувати досі непогоджені питання двосторонніх відносин і дійшли до висновку, що відносини ці треба будувати на новій основі. За словами О. Сосковця, „у багатьох питаннях президентам вдалося домовитися". Деталі не подано і представників преси на переговорах не було.

Л. Кучма зустрівся з прем'єр-міністром Росії Віктором Чорномирдіним, знову ж таки за зачиненими дверима. В урядових структурах Росії провели переговори й інші члени української делегації. В результаті підписано міжурядову угоду про основні принципи торговельно-економічної співпраці між Україною і Росією на 1995 рік.

За словами Масола, атмосфера переговорів була доброзичлива і конструктивна. Домовлено, що 27-го січня в Харкові зустрінуться Є. Марчук та віцепрем'єр-міністер Росії Олексій Большаков і підпишуть низку угод про співпрацю між прикордонними областями.

Інші члени делегації повідомили, що вже парафовано шість угод та узгоджено 11 документів. До підписання готові 17 документів про співпрацю в економіці, культурі і військовотехнічній сфері. Наступні переговори з приводу Чорноморської фльоти відбудуться в лютому.

Щодо достави в Україну туркменського газу через територію Росії В. Масол зазначив: „Тут немає політичної проблеми, питання технічне і його вирішення вимагає часу".

У Москві 25-го січня відбулося також засідання Ради міністрів закордонних справ СНД (РМЗС СНД), у якому представники України взяли участь як спостерігачі, оскільки Верховна Рада України свого часу ухвалила рішення, що в галузі зовнішньої та військової політики Україна співпрацює з країнами СНД на рівні консультацій. На засіданні розглянуто три групи питань: оборони та прикордонних військ, колективної безпеки (у розгляді цього питання Україна участи не брало), питання підтримання миру і стабільности в СНД та підготова до світової зустрічі на найвищому рівні в інтересах соціяльного розвитку. Про це повідомив пресовий центр Міністерства Закордонних Справ України.

Л. Гуцалюк виставляє свої картини в Ню Йорку

Ню Йорк (О. Кузьмович). — Відкриття виставки картин широковідомого маляра Любослава Гуцалюка, в залях ОМУА в Ню Йорку, що відбулося в неділю, 22-го січня, було неабиякою подією в громаді, що тепер рідко має нагоду оглядати творчість цього популярного мистця. Тим разом завдячуємо цю нагоду організаторам виставки, а це Братству кол. вояків 1 УД УНА, а конкретно станиці Ню Йорк під проводом Ореста Слупчинського, що взялися за це діло, наслідком якого можна було побачити 27 олійних картин, три акварелі і дев'ять рисунків із давнішої та сьогоднішньої творчости Л. Гуцалюка.

Для членів братства Л. Гуцалюк — це побратим зброї, колишній вояк 1 УД УНА і тому вони з особливим сантиментом влаштували йому цю рідкісну тепер зустріч із друзями та ширшою громадою. Це підкреслив у своєму слові відкриття Орест Слупчинський, вітаючи мистця, його дружину та сина і численних гостей. Він пригадав також про участь Л. Гуцалюка у міжнародних виставках і галеріях, особливо Франції, де він постійно виїздив шукати мотивів до своїх картин. Знаємо з довголітньої мистецької кар'єри маляра, що його картини виставлялися в галеріях Парижу, Ліону, Міляну, Торонто, Бостону, Вермонту, Ню Йорку, не враховуючи при тому численних виставок в ОМУА та інших самостійних виставок в різних місцях, яких число зросло із роками до імпозантних 30. Важко сьогодні також зрахувати кількість виконаних ним картин, але їх понад дві тисячі.

Саме про творчість Л. Гуцалюка і його багатогранність говорив на відкритті його друг, мистець Зенон Голубець, який зокрема у своїх теплих, коротких словах підкреслив пов'язаність Л. Гуцалюка зі Львовом, що і емоційно лучить їх обох. „Ця виставка, після довшої перерви, це знов слово Л. Гуцалюка до глядачів — любителів його мистецького таланту", — сказав З. Голубець.

Для одних глядачів — це було знов живе „слово" мистця, яке він кинув мазком свого пензля, — а може „мрія прикріплена до дійсности", як свого часу характеризував його творчість французький критик П'єр Ембур.

Для нас — це була зустріч з давнім добрим другом, якого численні картини наповняють нашу простору і якже порожню вже хату та пригадують, що там відбувалося безліч зустрічей, розмов, дискусій колись молодої „Нюйоркської групи", до творів якої завжди Л. Гуцалюк давав свої ілюстрації та своє оформлення.

Від тих цікавих та повних культурної наснаги ро-

(Закінчення на стор. 3)

ЕКЗЕКУТИВА УНС ВІДБУЛА НАРАДИ

Джерзі Сити, Н. Дж. — У середу, 21-го грудня 1994 року, тут в Головній Канцелярії Українського Народного Союзу відбулися звичайні наради його Екзекутиви, під час яких розглянено ряд поточних справ. В нарадах взяли участь всі члени Екзекутиви: предсідник Уляна Дячук, яка вела нарадами, заступник предсідника д-р Нестор Олесницький, заступниця предсідника Аня Дидик-Петренко, директор на Канаду д-р Петро Саварин, секретар Марта Лиско і касир Олександер Благітка. Контрольну Комісію репрезентував її голова Степан Гавриш.

Прийнявши порядок нарад, запропонований У. Дячук, предсідник попросила учасників до звітування, яке започаткував касир О. Благітка.

Звіт О.Благітки

Майно Українського Народного Союзу на день 31-го жовтня1994 року становило суму 73,173,629 дол. у порівнянні до минулорічної суми з цієї ж дати, 72,769,309, тобто воно зросло на 404,420 дол.

Вкладки від членів зменшились у порівнянні з минулорічними на 98,554 дол. до суми 2,124,540 дол. Продаж пенсійних грмот також обнизився у перших 10-ох місяцях 1994 року до суми 1,638,081дол.,що приблизно становить 62 відсотки на суму 2,721,423 дол. від суми 4,359,504 дол. у 1993 році. Такий драстичний спад, на думку касира,є наслідком вичерпання ощадностей тієї групи наших членів, щоб цьому запобігти нам треба звернути увагу на те покоління українських американців, яке відійшло від зорганізованої громади.

Упродовж 10-ох місяців, що закінчувались датою 31-го жовтня 1994 року ми виплатили нашим членам і їхнім спадкоємцям 3,416,326 дол., це на 295,481 дол. більше, ак попереднього року. Це перевищило суму 100 міл. дол. виплачених нашим членам впродовж перших 100 років існування УНСоюзу.

Видатки пов'язані з провадженням Союзівки зменшились на 160,364 дол. або на 10.75 відсотка менше як попереднього року. У цьому випадку головну ролю відіграло зменшення кількости працівників.

Зменшились також наші субсидії нашим виданням до 878,945 дол. до 31-го жовтня 1994 року, бо минулого року ця сума виносила 929,420 дол. Видатки ведення видавництва виказали зменшення на 157,057 дол. до суми 771,982 у порівнянні з минулорічною сумою 929,040 дол.

Організаційні видатки, які включають зворот коштів секретарям, винагороди організаторам і оголошення за 10 місяців 1994 року виносили 685,785 дол., а це на 18,344 дол. або 3 відсотки менше. Тут причиною стали менші винагороди за пенсійні забезпечення.

Загальні видатки збільшились на 316,539 дол.з уваги на три контролі, котрі провів Департамент забезпечень стейту Ню Джерзі та нові комп'ютерні обладнання.

Забезпечення охорони здоров'я наших працівників за перших 10 місяців минулого року коштувало майже пів міл. дол. і напевно буде коштувати так і цього року, не зважаючи на те, що нам вдалося дістати знижку на програму Блю Крос/Блю Шілд.

Наші конвенційні видатки виносили 322,259 дол., майже та сама сума, що й попередньої конвенції. Обиди коштували менше, як було призначено в бюджеті. У загальному всі наші видатки є в рамках схваленого бюджету на Конвенції минулого травня.

Українська будівля.

За 10 місяців 1994 року прихід з чиншів був 2,693,429 дол. у порівнянні з минулим 1993 роком,коли прихід був 2,405,609 дол., отже прихід збільшився на 287,819 дол. або 12 відсотків. Видатки пов'язані з будинком у перших 10-ох місяцях 1994 року виносили 2,132,544.дол., на 231,871 менше як у 1993 році коли ця сума виносила 2,364,416 дол. Це 10 відсоткове зменшення в першу чергу треба завдячувати зменшенні відсотків з 8 до 6, які платимо за борговії зобов'язання та менше комісове за винаймлення. У нас приблизно залишилося невинаймленого простору 18,000 квадратних стіп, які знаходяться у формі малих площ на кожному поверсі. Це означає, що наш будинок має 94 відсотки винаймленого простору. До невинаймленого простору трба зарахувати також і 32,000 квадратних стіп, що їх займає УНС і не платить чиншу. Це для можливого покупця виносить ще додаткових 11 відсотків площі для винайму.

Ринок на бюрові приміщення в нашій околиці є добрий, але оплата за квадратну стопу є сьогодні нижча, як п'ять років тому і, на думку касира, не повернеться до попереднього рівня в майбутньому. Тому касир О. Благітка пропонує замовити оцінку будівлі, що вміщається в параметри резолюцій мунулої Конвенції.

Звіт М. Лиско

Секретар М. Лиско звітувала про працю Рекордового відділу від часу перебрання нею керівництва цим відділом, тобто від 1-го липня 1994 року до 30-го листопада 1994 року. Перебрання нею керівництва відбулось гладко і вона вспіла внести зміни у формальному листуванні та започаткувала висилку інформаційних бюлетенів до секретарів відділів. Такі бюлетені було вислано в липні, жовтні і січні. Секретар вислала також опитник до відділових секретарів, на який більшість з них відгукнулися, відповідаючи на такі питання як довго вони є секретарями, чи мають ліцензії, в яких організаціях є активні тощо.

Серед змін у персоналі Рекордового відділу, на пенсію вийшла довголітня працівниця Павлина Андрієнко-Данчук, але обіцяла продовжувати затруднення на неповний час. Замінено особу, що займалася висилкою пошти, працівником затрудненим на неповний час. Плянується заповнити ще одно місце праці, яке опорожнилось в травні минулого року.

Від липня до кінця жовтня минулого року об'єднано 10 відділів в системі УНСоюзу: Відділи 297-ий і 63-ій в Пенсильванії; Відділи 342-ий і 234-ий; Відділи 452-ий і 179-ий; Відділи 36-ий і Відділ 343-ій. Раніше об'єднано Від-діли 129-ий з 78-им і 50-ий з 233-ім.

Секретар зорганізувала курс на отримання ліцензій для секретарів, в якому взяли участь чотири особи. З них Євген Осціславський вже отримав такий дозвіл, а три інші є в процесі отримання їх. У Пенсильванії такий дозвіл отримав радний і секретар 161-го Відділу Микола Дяківський.

У звітовому часі М. Лиско взяла участь у зборах Округ в Лігайтоні, Па., і в Рочестері, Н. Й. Вона затіснила співпрацю з секретарями відділів, дала деякі поради в організаційній праці та запевнила їх у кожночасній співпраці. В ділянці репрезентації секретар взяла участь у святкуванні 50-ліття пластової оселі „Вовча Тропа" і у бенкеті з нагоди 100-ліття УНСоюзу, що його влаштував 257-ий Відділ УНСоюзу у Лос Анджелесі, Каліф. Беручи до уваги, що це були її перші репрезентативні поїздки, М. Лиско уважає, що їх можна б поєднувати зі зустрічами з секретарями та переведенням організаційних акцій.

Від липня до кінця листопада 1994 року зорганізовано 427 нових членів на суму забезпечення 3,530,488 дол., при чому місяць серпень був найкращим під тим оглядом, бо тоді зорганізовано 123 нові члени. Загальний стан членства УНСоюзу на 30-го листопада 1994 року виносив 62,526. Стан активного членства на цей день був 39, 344. Подрібні дані про рух членства подала секретар М. Лиско у формі таблиць.

Заступники предсідника

Заступниця предсідника А. Дидик-Петренко звітувала про свою участь у відзначеннях 100-ліття УНС по громадах — на Союзівці літом, в Рочестері, Н. Й., Янгставні, Огайо, в Клівленді у відкритті виставки УНС в тамтешньому музеї і в Аллентавні, Па. Заступниця предсідника також брала участь в інших імпрезах як представниця УНСоюзу. Впродовж чотирьох років займалася підготовою мистецьких програм на Союзівці, однак тепер, з уваги на нові обов'язки в праці, не зможе тим займатися, хоч радо допоможе тій особі, яка перебере цю функцію. Предсідник У. Дячук подякувала А. Дидик-Петренко за її чотирічну працю над програмами на Союзівці.

Директор на Канаду д-р П. Саварин звітував про його участь у завершенних святкувань 100-ліття українського поселення в Канаді, в Едмонтоні, Алта, говорив про існування двомовних шкіл в Алберті, Манітобі, Онтаріо і Саскатуні, якими УНСоюз повинен поцікавитися, як потенціяльним джерелом нового членства. Д-р Саварин сказав, що вже затіснює зв'язки з відділовими секретарями з метою розгорнути організаційну працю в Канаді.

Заступник предсідника д-р Н. Олесницький звітував про наради спеціяльної комісії в справах Союзівки, яку він очолює, про свою участь у святкуваннях 100-ліття УНСоюзу в Дітройті, Ню Джерзі, Клівленді, Філядельфії і Піттсбургу. Д-р Н. Олесницький також звітував про його участь у періодичних нарадах комітету, який створився після передачі телемережею Сі-Бі-Ес наклепницького монтажу про українців. Комітет, який включає правників, професіоналістів і громадських діячів, працює дуже інтенсивно над опрокиненням цих наклепів.

(Закінчення на стор. 3)

Сенатори критикують Білий Дім за угоду з Пйонґянґом

Вашінґтон. — В четвер, 25-го січня, під час переслухувань у Сенатській комісії закордонних справ її голова Джессі Гелмс підкав гострій критиці Адміністрацію президента Билла Клінтона за те, що вона не подала на затвердження Конгресу угоду з Північною Кореєю щодо заморожування північнокорейської ядерної програми.

Згідно з угодою, Білий Дім зобов'язався постачати у Пйонґянґ ядерні реактори на легкій воді на суму 4 біл. дол., а також нафту — ще на півбільйона дол. За це Північна Корея пообіцяла припинити виробництво власної ядерної зброї. Однак підписаний договір дозволяє Пйонґянґові діставати нафту навіть тоді, коли протягом трьох найближчих років Північна Корея порушить якісь з домовлень.

Висловлюючи наставлення всіх республіканців, занепокоєних тим, що Північну Корею фактично „винагороджується за її військові приготування", сенатор Крейґ Томас порівняв Пйонґянґ з неслухняною дитиною, яка дістає подарунки за свої примхи.

Виправдуючи політику Адміністрації щодо Північної Кореї, державний секретар Воррен Кристофер і секретар Департаменту оборони Вілліям Перрі запевнили, що для північнокорейських спеціялістів буде значно складніше одержувати придатне для створення атомової зброї ядерне паливо з реакторів на легкій воді. Крім того, В. Кристофер повідомив членів комісії, що головну частину витрат у ділянці фінансування згаданої угоди візьмуть на себе Японія і Південна Корея. Щорічні видатки ЗСА складатимуть від 20 до 30 міл. дол.

Харків. — Обласний комітет УНА-УНСО звернувся до голови харківської міської влади Євгена Кушнарьова з пропозицією перейменувати одну з центральних вулиць міста та одну станцію, назвавши їх менем ґенерала Дудаєва. Видатки, пов'язані з перейменуванням Харківський обласний комітет УНА готовий взяти на себе.

У СВІТІ

НІ НА ХВИЛИНУ, ні вдень, ні вночі, російські війська не перестають обстрілювати чеченську столицю з гармат і ракет. Західні інформаційні агентства підкреслюють, що російські бомблять не тільки центр міста і південнозахідні його райони, контрольовані чеченськими патріотами, але й околиці Ґрозного, де зібралося мирне населення. Під особливо нищівний обстріл потрапило селище Алган-Каля, де в середу, 25-го січня, загинуло понад 50 мирних громадян. Не зважаючи на запевнення Москви, що війна в Чечні закінчилася, туди продовжують прибувати все нові військові формації з Росії.

В СЕРЕДУ, 28-ГО січня, голова президентської комісії в питаннях прав людини, відомий правозахисник Сєргєй Ковальов звітував у Державній думі про свою недавню поїздку в Чечню. С. Ковальов запропонував депутатам офіційно засудити російську агресію в Чечні. Він ще раз ствердив, що там відбувається „не ліквідація бандитських груп, як запевняє російський уряд, а війна з народом". С. Ковальов припустив, що „народ може мати помилкові політичні ідеали, вірити недостойним політичним лідерам, вибирати і підтримувати їх, але все одно воювати з цим народом не можна". Державна дума не тільки не прийняла пропозицій С. Ковальова, але й звинуватила його в „зраді російських інтересів" і зажадала його резиґнації.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ на протести палестинських лідерів, у середу, 25-го січня, уряд Ізраїля прийняв рішення збудувати ще понад 3,000 будинків для жидів-поселенців на Західньому березі Йордану довкола Єрусалиму. Це рішення прийнято у формі протесту проти надавного злочину палестинських терористів, коли від їхніх бомб загинуло 19 і ранено понад 60 ізраїльтян. Голова Палестинської визвольної організації Ясір Арафат відразу ж заявив, що Ізраїль порушує свою обіцянку не будувати нових поселень і не розбудовувати вже існуючих. На думку палестинських лідерів, будівництво нових поселень унеможливить мирний процес. На цей арґумент представники ізраїльського уряду відповіли, що недільний вибух палестинської бомби заподіяв мирному процесові такої шкоди, що більшої тяжко й уявити.

ЗАХІДНІ ГАЗЕТИ висловлюють здивування з приводу того, з якою готовістю йдуть на смерть палестинські терористи-самовбивці. Соціологи і психологи годяться в тому, що зневага до смерти має дві головні причини.Поперше, в палестинських таборах свідомо і цілеспрямовано насаджується культ мучеництва. Для багатьох мусулман бажання вмерти є найкращим протестом проти тяжких , безнадійних умовин життя. Подруге, мусулмани твердо вірять, що мученик за віру дістане належну нагороду в раю. У зв'язку з цим явищем палестинський психолог Мустафа ас Мазрі вважає:„ Постійне культивування смерти приведе до того, що наша спільнота стане спільнотою самовбивць.Замість розв'язувати насущні соціяльні і економічні проблеми, наші люди стають фанатиками, які не вміють жити".

УРЯД ІНДІЇ прийняв рішення притягнути до кримінальної відповідальности колишніх високих чиновників, які позбавили прем'єр-міністра Раджива Ганді спеціяльної охорони, а це допомогло терористам успішно здійснити атентат на нього. 47-річний Р. Ганді загинув у 1991 році від вибуху потужної бомби, прикріпленої до тіла жінки-самовбиці під час передвиборчого віча в індійському місті Мадрас.Напередодні терористичної акції тодішній секретар кабінету міністрів Вінод Пандей та чотири інші урядовці відмовилися надати прем'єрові охоронців, пояснюючи цю відмову „необхідністю заощаджувати державні гроші".

ПРОКУРАТУРА ПАЛЕРМО ознайомила судові органи з новими матеріялами у справі колишнього прем'єра Італії, досмертного сенатора Джуліо Андреотті, які свідчать про його причетність до мафії. Раніше Дж. Андреотті запевняв, що він ніколи не літав приватними літаками на Сицилію.Однак слідчі тепер довели, що колишній прем'єр не тільки літав на Сицилію, але там надового знизав з поля зору свого оточення. Під час цих зникнень він і зустрічався з провідниками сицилійської мафії Коза Ностра.

В АМЕРИЦІ

КОЛИ МИНУЛОГО РОКУ Конґрес схвалив закон про заборону деякої автоматичної зброї, то група республіканців вже тоді заповіла, що буде боротися щоб цей закон скасувати.Коли у вівторок, 24-го січня, звітуючи народові про стан Унії президент Билл Клінтон серед інших своїх обіцянок підкреслив, що ніколи не погодиться на скасування цього закону, то це, як відомо, викликало протилежну реакцію.Тепер до ініціятивної республіканської групи готові долучитися принайменше понад два десятки демократів, які готові переступити партійну лінію, коли мова про анулювання згаданого закону.

НАМАГАЮЧИСЬ ЗДОБУТИ підтримку для запропонованого президентом Биллом Клінтоном пляну допомоги вийти Мехіко з економічної кризи,офіційні чинники звернулися до Мехіко з вимогою зупинити нелегальне імігрування їхніх громадян до ЗСА та строго контролювати економічну політику в країні.Одначе після чотиригодинних переслуханнь Банковою комісією Палати Репрезентантів ні один із членів комісії з одної чи другої партії не виявив охоти підтрмати цей 40 біл. дол. президентський рятувальний плян для Мехіко.Тепер навіть керівники республіканської більшости, котрі сподівалися швидкого рішення, кажуть, що це прийдеться докладніше розглядати.

ЗВІТУЮЧИ ПЕРЕД СЕНАТСЬКОЮ Комісією фінансів Ален Ґрінспен, голова Федеральної ради валютних резерв у середу, 25-го січня, не заперечив того, що ставка відсотків на короткотривалі позички може знову бути підвищена. Він уважає, що економічний ріст країни є надто швидким, а це може знов підвищити інфляцію, тому треба їм у Федеральній раді валютних резерв бути дуже пильними, щоб цьому запобігти.

СУДОВА РОЗПРАВА над О.Джей Симпсоном обвинуваченого у вбивстві його колишньої дружини Ніколь та її приятеля Роналда Ґолдмана продовжується у Лос Анджелесі.Прокуратура вже представила свої докази лаві присяжних, а у середу, 25-го січня, оборона представила лаві присяжних докази невинности свого клієнта. Серед багатьох прикладів оборона гостро заатакувала прокуратуру в її „поспіху суду", кількакратно зазначуючи, що в згаданому поспіху не проведено докладного слідства.

ЦЬОГО РОКУ ВИГАСАЄ у 1968 році підписаний договір, який обмежував до деякої міри розповсюдження ядерної зброї.З цього приводу ЗСА на терені Організації Об'єднаних Націй почали вести пропаганду, щоб згаданий договір продовжити, але несподівано зустрілися з непередбаченими перешкодами. Експерти твердять, що впливові не- ядерні країни можуть зібрати відповідну кількість голосів, щоб не допустити до довгочасного продовження договору. Виною тут на думку тих же знавців, є непроможність Адміністрації президента Билла Клінтона дати запевнення тим без'ядерним країнам щодо їхньої безпеки зі сторони агресивних ядерних країн. Найбільше, що зможуть осягнути ЗСА в цьому напрямку то можливо компроміс — продовжити договір на 25 років.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Дивогляд афери Симпсона

Від місяців найбільшою сенсацією Америки є вбивство однієї білої жінки і її молодого приятеля, що їх знайшли проколених ножем перед помешканням тієї жінки. Арештували колишнього чоловіка тієї жінки, з якою він розведений, — чорного, який доробився мільйонів, бо був добрим футболістом. Оборонці Симпсона заперечують вартість знайдених доказів вини, бо поліція не мала права робити обшук без судового дозволу. Закидають вони нефаховість тих, які переводили аналізу кривавих плям. Коли зголосилася перша дружина Симпсона і зізнала, що Симпсон бив її, будучи брутальною людиною, оборонець заперечив вартість тих зізнань, бо, мовляв, його клієнта судять за вбивство іншої жінки, а не за поведення супроти його першої дружини, словом, адвокати Шапіро і Кокрейн не задарма хочуть стати на тій справі багатіями.

Справа дійшла до абсурду, коли врешті, після заприсяження лави присяжних, між якими чорні мають перевагу (щоби не було сумніву, що нема супроти обвинуваченого Симпсона расової ненависти), врешті цього тижня розпочалася судова розправа за вбивство отієї жінки і її приятеля. Розправа ведеться у другому найбільшому після Ню Йорку місті — Лос Анджелесі у Каліфорнії. Тамошня велика дільниця чорних перевела була „бунт" з приводу звільнення двох поліцаїв, які побили одного чорного, який пручався, коли його арештували були за перевершення швидкости їзди автом, тепер, щоби забезпечитися перед можливим другим таким бунтом, прокуратор (є ним досвідчена жінка-правник) дала до зрозуміння, що коли лава присяжних визнає Симпсона винуватим, прокуратура не вимагатиме кари смерти. Дивогляд дійшов до шпилю, коли від минулого понеділка на кількох телевізійних мережах відкликали заповіджені програми і передають годинами складний хід судової розправи. Керівники всіх засобів масової інформації рахуються в першу чергу — чим зацікавлені читачі і слухачі. Це дуже сумний доказ інтелектуального рівня маси власників телевізорів, що вони, видно, найбільш зацікавлені аферою Симпсона. Вже тому, що він в очах тієї маси — національний герой, бо відомий спортовець, його вдача і його поведення, як людини, сірих американців не цікавить. Названий вище оборонець Симпсона Шапіро запевняє, що його клієнт невинний і тому його звільнять. Не є виключене, що так станеться. І суть не в тому, чи він винен чи ні і чи його засудять чи звільнять. Суть справи у тому, що ні одна подія у широкому світі, включно із жахливим землетрусом в Японії, не кажучи вже про історичні події державно-політичного характеру, не цікавлять сірої маси телевізійних глядачів і слухачів як справа Симпсона. Можна почути коментар, що коли б тут ішлося про підсудного білого, то з ним не церемонились би стільки і так обережно, як із підсудним чорним, щоб не було закиду расової дискримінації. Очевидно, що ніякої расової дискримінації не повинно бути, особливо у правосудді. У мітології античних греків богиня справедливости Теміда із зав'язаними очима тримала в руці вагу. Але це суто американське диво, що тут „дискримінується" білу більшість населення, бо не береться до уваги, що, може, таки тих примітивів, які захоплюються аферою Симпсона, є менше, ніж тих, які раді би бачити на телевізійному екрані щось інше.

Сенсаціоналізм — прикметний американським засобам масової інформації. Погоня за сенсаціями породила відомий журналістам вислів: коли собака вкусить людину — це нормальна справа, але коли б чоловік вкусив собаку — це була би сенсація. Не шукаймо таких сенсацій. У світі надто багато подій великої вагомости, які заслуговують на пильне слідкування, а не відсунення на задній плян.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо буде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

М. Мельник

СТАРАЙМОСЯ НЕ ПІДКОПУВАТИ АВТОРИТЕТУ Л. КУЧМИ

III

Та критика Президента не обмежується до економічної політики. Деякі люди виступають проти нього тому, що він начебто росіянин. Недвозначний натяк тут є на те, що з тієї причини русифікація України буде продовжуватися та що Україна не тільки втратить Крим, але й стане протекторатом Росії...

В дійсності Кучма росіянином не є. Він не знав української мови, але таких українців в Україні є дуже багато і вони цілком не збираються голосувати за якусь нову версію Переяславської угоди. Оскільки мені відомо, такий безсумнівний патріот, як колишній міністер оборони Костянтин Морозов, також української мови не знав. Навчився її Морозов, навчився її Кучма і вслід за ними напевно піде багато інших.

Є теж нарікання на Кучму, що зразу ж після його приходу до влади українізація не тільки затрималася, але й почала посилюватися русифікація. Ми всі пригадуємо цілком виправдані протести проти намірів Кучми зробити російську мову офіційною мовою. Та тут треба брати собі примір зі Спілки Письменників України. Протестуючи проти „офіційної" російської мови, Спілка все таки заявила свою підтримку економічних реформ Президента.

Був теж недавно протест організованої групи галичан проти дуже прикрої ухвали Колеґії Міністерства Освіти, на основі якої випускники 9-ої і 11-ої клясів не були б зобов'язані здавати іспити з історії України та української мови і літератури. Проблеми ті є і важні і болючі, та протести повинні бути поміркованi, бо задля тих проблем не варто валити Уряду Кучми.

Президент Кучма старається знайти компроміс між сходом і заходом України і кошти того компромісу українським патріотам цілком природно не подобаються. Та тут немає причини тими справами надто перейматися. Разом з Миколою Руденком можна сказати, що український народ витримав кількасотлітню русифікацію і польонізацію. Він напевно не загине за кілька чи кільканадцять наступних років, тобто до часу, коли до влади прийдуть люди, які присвятять українізації трохи більше уваги. А такі люди напевно прийдуть. Кількість українців, що вживають російську мову, є більша, ніж нам подобається, та не забуваймо, що кількість людей в Україні, що вважають себе українцями, є близько 80 відсотків.

Дуже важним є теж запропонований Президентом проєкт конституційного закону. Закон цей встановив би офіційно „на папері" відношення між виконавчою владою, парляментом і конституційним судом. Проєкт передбачає сильну президентську владу на зразок американської конституції і підпорядкування місцевих адміністрацій Президентові і його Урядові. Голова Верховної Ради Мороз разом зі своїми червоними когортами різними хитрощами старається проєкт той провалити. Треба надіятись, що Кучма не поступиться і так чи інакше (приміром, за допомогою референдуму) проєкт той стане законом. Тоді скінчилася б конкуренція між Президентом і прем'єр-міністром, міністри знали б, що їх з роботи може зняти тільки Президент, а не Верховна Рада, і місцеві адміністратори були б до більшої міри відповідальні перед центральним Урядом. Економічні реформи можна б тоді набагато легше впровадити в життя. Варто б теж подумати про таку важливу річ, як політична стабільність в країні. От один яскравий приклад: після війни Італія мала 54 уряди; за той же час в Америці їх було 11. Коли б не вбили президента Кеннеді і коли б Ніксон не був змушений зрезиґнувати, тоді тих урядів було б дев'ять.

Очевидно, принаймні теоретично, існує можливість, де дії Президента в ділянці національної політики мусіли б змусити українських патріотів до боротьби за те, щоб його усунути від влади. Наприклад, тепер уряди України і Росії уже довший час ведуть переговори у справі реалізації всеобіймаючого договору про дружбу і співробітництво. Там будуть порушені проблеми торгівлі, інвестицій, грошових розрахунків, поділу Чорноморської фльоти та винайму портів для неї, спільних підприємств, вільного переїзду громадян обох країн тощо. Свого часу Кучма заявив, що він не збирається стати васалом Єльцина. Треба надіятися, що він, зокрема тепер, про це пам'ятає.

Ігор Лесик

ШАНУЙМО РІДНУ МОВУ

Мова — це не лише „найважливіший засіб спілкування людей і висловлення їх думок" (К. Церкевич). Це душа народу, носій національних традицій. У сьогоднішній політичній атмосфері — це засіб втримання національної самобутности, національного обличчя. На українських землях „українець носив та й досі носить дві душі в грудях: всі загальнолюдські емоції діставав і дістає він від російського джерела, у російськім убранні", — писав С. Єфремов, український вчений. Віками Москва забороняла вживати українську мову, накидувала російську державну мову через освітню систему. Українців Москва переселювала на неукраїнські території, а Україну заселювала росіянами. В українській мові Москва викидала певні слова, граматичні форми, правописні правила і вводила у мову свої. В такий спосіб вона намагалася і тепер ще намагається руками українських яничарів знищити найважніший елемент української культури - мову. Сподіваємось, що безперервна боротьба українського народу проти московського нападу на нашу культуру закінчиться успішно у нашій вільній державі.

Зовсім інша ситуація існує у західній діяспорі України. Українська діяспора добровільно піддалась прискореній асиміляції із домінуючим середовищем, сподіваючись матеріяльних користей з цього. На відміну від імперіялістичної політики Москви нищити культури інших народів, західня гемісфера зовсім не є зацікавлена у внутрішніх культурних питаннях етнічних груп. Навпаки, американська та канадська спільноти радо приймають наплив нових культурних здобутків до існуючого суспільства. У багатьох випадках держави підтримують і закріплюють концепцію багатомовности на рівних правах, вигідну адміністративній системі і політичним маневрам. Ні в якому разі не накидають уживання англійської, французької чи інших мов на приватних сходинах українських організацій. Не втручається держава також у виховання дітей вдома і не закликає до того, щоб діти забували мову своїх батьків. Такої толерантної політики урядів Заходу щодо культурних проблем етнічних груп наша спільнота не використовує. Молода, середня і навіть старша ґенерації відкидають українську мову на другий плян. Її викидають з родинного життя, вона переходить до музею і час від часу появляється на сцені.

Прикладом недооцінювання української мови і заразом доказом затрати національного обличчя є факт, що більшість засідань українських організацій відбувається англійською мовою, бо... так нашим людям вигідніше. Мені довелося побувати на засіданні представників українських громадських організацій. 12 свідомих українців вели наради англійською мовою, хоч всі говорять по-українськи. Я один виступав українською мовою і мені відповідали по-українськи. Прикро мені було почувати себе чужинцем у групі українських громадян.

Заник української мови поширюється у більшості наших громад на всі покоління, включаючи найстарше, яке повинно бути зразком патріотизму для національно несвідомих. Коли ж порушити питання денаціоналізації нашого народу, можна почути легке виправдання такого стану: це зовсім природно. Якщо наш народ піде за течією такої „природної асиміляції" з пануючим оточенням, тоді українська нація і її культура перестануть існувати. На мою думку, на сучасному етапі нашої історії боротися у своїй українській спільноті за закріплення української мови є абсурдом, це повинно бути самозрозумілим.

Звичайно, праця у відреставруванні престижу і любови до нашої рідної мови не буде легка. Але коли відкинемо увагу від пустих міжпартійних діялогів і зосередимо свою увагу на основі аспекту нашого буття, серед яких мова є першорядним елементом, тоді Україна і її діяспора матимуть досить сили, щоб стати духовим монолітом, готовим до відбудови нашої держави.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про два „з" із українського словника

Саме цією літерою „з" розпочинаються два слова в українському словнику, які хоч і не так часто вживаються в розмовній мові, зате їхнє значення дуже добре відоме усім із малоприємної сторони. „Злоба" і „заздрість" — це дві характерні ціхи української вдачі, які даються кожному взнаки, але які ніхто не може викорінити з нашого побуту. Це мусить сидіти дуже глибоко в нашому народі, коли у словнику народних приповідок стоїть досі це славне „аби у сусіда корова здохла" — для окреслення „побожних бажань" щодо своїх ближніх. Рідко трапляється, щоб у нас хтось радів з успіху чи щастя друзів або знайомих, а ще рідше буває, щоб тішилися з успіху недругів чи політичних інакодумців. У щоденному нашому житті ніяк у нас „не випадає" сказати комусь, що він зробив щось доброго чи корисного, або що це „щось" йому вдалося. Але з такою насолодою потираємо руки, коли комусь те „щось" не вийде. Тоді почуєте напевно голосне „добре йому, хай би не був такий мудрий", але, розуміється, так, щоб всі чули, за вийнятком нещасної жертви невдачі. Часом невідомо, чи це заздрість, чи тільки критикоманія, від якої нам так важко оборонитися, але як звав, так звав — ми, українці, звичайно дуже скупі на похвали і на радість з приводу сусідських успіхів. Зате чи не думали, шановні читачі, чому у нас погана вістка розходиться прожогом по всіх усюдах і невдачею будуть усі „делектуватися", розповідаючи про це довго і широко з солоними прикрасами і деталями? При таких оповіданнях часто доходить до голосу інша ціха, яку український нарід плекає доволі завзято, — а є нею злоба. Її можна зауважити вже на обличчях людей, які розповідають про невдачі своїх знайомих, про їхні проблеми родинного, професійного чи громадського життя. Який усміх задоволення побачите, коли можна розповісти якусь „перчену" історію про таких нещасних жертв!

Можна б подумати, що ця злоба має підґрунтя тут, де нас так мало і всі себе знаємо, а живучи багато років поза батьківщиною, наше озлоблення на долю збільшується. Але маючи тепер контакт з материком, під час відвідання у нашому Львові я завважила, що ні переслідування совєтським режимом, ні концентраційні табори чи тюрми, ні теперішні важкі обставини життя не зліквідували людської злоби та заздрости, не спричинили консолідації, а може навпаки — тепер ще зміцнили духовне розбиття. І далі там, як тут, коли на одному кінці міста хтось пчихне, відразу знають на другому, але не всі кажуть „на здоров'я"!

Хтось переконував мене, що обидва слова із першою літерою „з" — це прикметне для слов'янських народів, і що це саме явище можна зауважити, наприклад, у поляків. Не беруся оцінювати, але чому ми не можемо від того вилікуватися? Чому добачаємо в інших стільки злих речей, а лише у себе бачимо масу добрих? Чому так важко признати голосно, що ваш знайомий зробить щось дійсно путнього, зате так легко попричіпати йому „латки" і радіти з його невдач?

Може читачі подумають, що в О-КИ пробуджується тепер часто англофілія, але тут знов насувається порівняння у способі реакції на деякі прояви життя. Знаємо добре із співжиття з американцями, що їх цікавить кожна подробиця приватного життя відомих постатей — акторів чи політиків, але життя приятеля чи сусіда не торкають і стверджують завжди замість злобних натяків чи коментарів, що „це його приватний бизнес". А коли почують, що комусь щось добре вдалося чи мав знаменитий успіх, — неодмінно скажуть спокійно, але з признанням „ґуд фор гім". Українець не реаґує, як правило, позитивно на успіх ближнього, але завжди зі задоволенням скаже, коли тому піде щось на „поперек": „добре йому так". В обох випадках слова ті самі, але яка різна інтонація і яка різна причина до задоволення!

Справді, „злобу" і „заздрість" можна б із нашого словника з успіхом викреслити і викинути з нашої ментальности таки гуртом, з приватного і громадського життя і тут і там.

О-КА

Марта Богачевська-Хом'як

РОЛЯ МАТЕРІ В РОДИНІ

Доповідь виголошена 11-го грудня 1994 року на науковій конференції для відзначення Української Родини в ЗСА

I

Припускаю, що будь-хто, читаючи статтю з таким заголовком, чи стане слухати опінію автора на згадану тему, бо сам же добре знає, які є погляди на ролю матері в родині в Україні, поза нею, в діяспорі, чи взагалі ідеальної матері будь-якої родини. Реторика прийнята і визнана, і від доповідача сподіваємось гарно зформульованих фраз про те, що матір — три кути в сім'ї, а коли маємо до діла з людиною, вихованою в Америці, почуємо, що рука, котра колише колиску, — колише світом.

Так, від матері залежить виховання дітей. За словами Наполеона, двадцять років до народження дитини треба виховати матір. Тобто, дати їй настільки освіти, щоб вона могла навчити дітей основ поведінки і знання. В українській мові обговорення цієї теми популярно є починати від матріярхату на Україні і прав жінок в Україні. Варто згадати, що жінки в Україні цінувалися високо, що жінка завжди бачила себе в ролі матері і крім ворогів ніхто не знущався над жінками, а над матерями і поготів. І матері у нас порядні і законні, хоч інколи доводиться приспішити дату шлюбу, бо, як колись говорили, „невіста знаходиться в стані блаженнім". Ну і, може, ще доводиться пояснити якомусь підліткові, чому Шевченкова Катерина нещаслива. Треба вичислити всі душевні і духовні прикмети ідеальної матері, зацитувати Шевченка, Лесю, проаналізувати опис жінки-матері в народній творчості і в літературі, згадати безчисленних знаних і незнаних героїнь українського народу.

Але ви це знаєте. І готові вислухати казку, тобто відому історію, розказану в передбачений спосіб. Оповідання матусі перед сном — заспокоююче, відоме, вигідне, миле, тепле і приємне. Навіть якщо матуся й не розказувала, хочеться думати, що була б. Повірте, і мені було б зручніше повернутися до відомих образів, змалювати цю ідеальну, вимріяну, оспівану, перепрацьовану, зболену, але хоробру і завжди лагідно усміхнену матір. Ми з вами оглянули б відому картину, полюбувалися нею, потужили б, привітали один одного зі здоровим коренем нашого народу, відчули б спільність наших поглядів та інтересів і, піднесені на дусі, пішли б до своїх домів, до ідеальних гнізд затишку і малої України, яка знаходиться у наших домах чи принаймні в нашій уяві про наші доми. Ми могли б також прирівняти ідеал матері з Україною, не тією економічно-партократичною, а колосково-золотистою, тією, яку поети слізно і палко закликають любити, мовляв, вона наша.

Насправді родина в українській дійсності сприймалася не як засіб суспільного устрою, а саме як пристановище від гонитви житейської, а то й переслідування. А мати творила той затишок, де, за словами Віри Вовк, ми грілись до тепла вишивок, але слід згадати особливо в англо-саксонському світі. Про це я писала давніше, і багато сьогодні про цю обставину не треба говорити. Можемо собі тільки пригадати, що в ідеальній сім'ї в нашій традиції дитині — навіть дорослій — не треба покидати дому. Дім, мати, приймає нових членів родини, і сім'я, а з нею і роля матері, зростають. Особливо у хліборобській дійсності, з малою суспільною мобільністю, з обмеженими можливостями чи навіть охотою змінити місце осідку — таке гніздо з матріярхальним серцем виглядає привабливо. Мати — це серце такого замкненого, затишного світу.

Питання: наскільки цей наш образ правдивий і, головніше, наскільки він справді допомагає нам зрозуміти і осмислити суть ролі матері в родині, чи взагалі ролі матері, бо в українській дійсності мати — це часто родина. І чи справді цей ідеал матері-берегині відповідає потребам як сім'ї, так і української спільноти, тут і на Україні?

Проблема, на мою думку, полягає саме в осмисленні. Традиційні вартості нелегко представити в спосіб, що оминув би трафаретність, обрядовість, звичну реторику. Навпаки, ми навчені, ми сподіємось тієї реторики і нам незручно не чути її. Милозвучність української мови, святковість вживання цієї мови, обрядовість наших зустрічей, наявність тем, обговорених на наших публічних форумах, все це не заохочує нас вийти поза обрядовість обговорення. Навпаки, нам хочеться навіть співати про те, як не піснями, то самуїлкою. Осмислюємо наші родинні, а то й національні відносини образно, а не суттєво, в поезії, а не в науці. Наприклад, мати займається родиною, виховує діток, заколисує при солов'їному співі. Коли так було? Котра мати, народжуючи, виховуючи живих чи в минулому столітті ховаючи третину мертвих дітей, мала час, займаючися хатою, господаркою, городом, а то і полем, справді виховувати дітей в чомусь поза роботящістю? Праця в хаті була працею, хоч і не платною, та все ж таки працею. Не дивно, що греко-католицькі священики в Галичині в минулому столітті одні з перших вітали ідею дитячих садочків: забагато малят вмирало з недогляду, особливо в час жнив. Як же така запрацьована мати, зігнена перед всевладною землею з її бульбою, могла справді бути матір'ю? Як же сучасна українка, в погоні за дорогими харчами, може присвятити себе сім'ї? І як вона себе присвятить?

Звичні фрази заслонюють нам дійсність, хоч вона є набагато цікавіша, як ширма фрази. Дійсність — це праця матері в хаті і поза хатою. Бажана дійсність: мати, яка виводить дітей на широкий шлях зі своїм власним „Я", непідвладним, але і не бундючим. Осмислюємо ролю матері як ролю, гідну наслідування, як людину, яка підносить зір не лише до рідного гнізда, а бачить поза ним. Дійсність — це громадська т економічна праця жіночих організацій, яка осмислюєтьс звичним патріотизмом. От пишемо історію, а обмежуємо її до політичних партій, і то чоловічої статі. Практичні та економічні досягнення жіночих організацій наших матерів чомусь рідко коли перед нами. Ми звертаємо увагу на прапор, а не хто його шив; на слова програми, а не на наслідки праці. А патріотизм, як материнство, — це практична праця, зміст якої закриваємо фразами, а тоді нарікаємо, що за фразами ніхто не йде.

За символом, за іконою, а то й благенькою копією ікони, десь під час наших житейських мандрів, згубилася людина. Матір — це, в першу чергу, людина, що знає себе і свою вартість. Що бачить не обрядовість, а підмет обряду чи віри; що вміє пізнати вартість, а не наряд; що думає і що любить розумно і роздумуючи, а не сліпо. Мати не тільки народжує дитину, але допомагає, щоб з дитини виросла доросла, думаюча людина. Мати знає, що вдале материнство тимчасове і що довго тримати дитину в дитинячому стані веде до здитиніння.

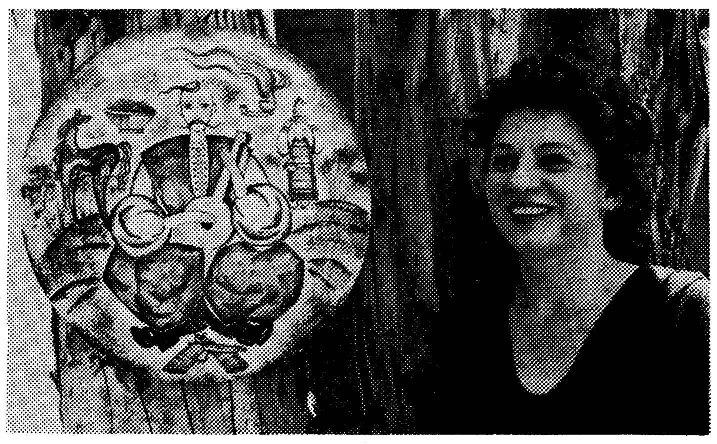
Так як жінка стає матір'ю тільки тоді, коли фізично відлучується від плоду, так суть ролі матері вимагає, щоб діти її стали дорослими, а не вічними дітьми. Ховатися за звичні патріотичні фрази і картини — це рівнозначне з намаганням сховатися за криноліну від жорстких кутів світу. „Нічого кращого немає, як тая мати молодая з малим дитятком..." А що стається з матір'ю, коли дитя, до речі, за рік-два, виростає? Заміняємо, для повноти картини, ще одним дитятком? Доки? Допоки у матері сила?

(Закінчення буде)

Мисткиня Ірина Мадей

Українська громада Австралії знаходиться в сучасну пору в переходовій і дуже важливій для її майбутнього стадії — люди старшого покоління, ті, які започаткували українське поселення та зорганізували громадське життя, поступово вимирають. На заміну старшим повинні б прийти їх наступники — молоді. В Австралії виросло два нових покоління. Але невеличка кількість тої молоді приходить на зміну старшим. А ті нечисленні еміґранти з України, які приїхали до Австралії, не всі включилися у життя української діяспори.

Поява талановитої мисткині, керамістки Ірини Мадей зі Львова, в нашій, не так багатій на мистців громаді, була не абиякою новиною. Як кожний новоприбулий еміґрант з України, Ірина відразу притягнула до себе увагу, зокрема любителів мистецтва. Її керамічні твори були чимось новим і свіжим. Не буде перебільшенням твердити, що її керамічні тарілки та вази прикрашають чи не кожну українську хату в цій країні.

Ірина Мадей біля однієї із своїх праць.

Ірина Мадей живе недалеко від мене. Часто буваю в її майстерні, на стінах якої висить декілька її праць, привезених з України. Ірина — маляр-лірик. Її мистецький світ — це світ мрій. В її творах бринить мелодійно-романтична струна, а відображують вони тугу за рідним Львовом, за минулим свого народу, а це до вподоби тутешній діяспорі, яка, живучи „на кінці світа“, тужить за Україною. Кольористика І. Мадей в більшості тепла, осіння — переважають зелені, бронзові, жовті, помаранчеві барви. Ірина подивугідно сприйняла усі труднощі, які принесла їй еміґрантська дійсність, — вивчила і сприйняла спосіб життя, який ведуть люди в Австралії. А це було не так вже й просто.

— „Туга за рідним краєм завжди залишиться в моїй душі, якій тут спокою не знайти“, — твердить Ірина. Та вона радіє з того, що її численні твори — „Повій, вітре, на Вкраїну“, „Хліб“, „З далекого краю лелеки летіли“, „Козак від'їжджає“, „Маки“, та десятки різних зображень Гуцульських пар, „Полтавчанок“, „Карпатська сюїта“, та багато інших, приносять людям радість та насолоду, й нагадують про землю, з якої вони колись недобровільно виїхали, а яку щойно недавно стали вільно відвідувати.

Ірина Мадей народилася у Львові в 1950 році; і закінчила Вечірню Художню школу та Інститут Декоративно-прикладного мистецтва, відділ кераміки. Працювала на Експериментальній Львівській Керамічно-скульптурній фабриці як художник-дизайнер керамічних сувенірів. З пієтизмом та ніжно-теплою усмішкою вона згадує своїх вчителів, львівських майстрів Ю. Лещинського, Я. Захарчишина, В. Овсійчука, які привили їй любов до народного мистецтва, народного орнаменту, до глини, її пластичности, і до тих ефектів, яких можна дістати після випалювання. Ірина твердить, що те, що вона осягнула в творчому житті, зокрема завдячує Юрієві Лащукові та Еманулу Миськові — своїм улюбленим учителям. Ірина займалася графікою та малюванням на полотні, але в цьому жанрі не відчуває того душевного задоволення, яке дає їй праця в кераміці.

Перших успіхів мисткиня зазнала ще в Україні. Коли їй було 12 років, її малюнок — „Мені 13-ий минав“ — потрапив на міжнародну виставку дитячих малюнків до Канади. Брала вона участь у збірних виставках львівських митців (1970-1977 р.р.), у виставці „Таланти твої, Україно“ (1976 р.). І. Мадей — автор керамічного п'ятиметрового настінного панно в Музеї Народної Архітектури й Побуту у Львові (1972 р.). Львівська каварня „Червона гвоздика“ прикрашена настінним декоративним панно її авторства (1977 р.).

З перших днів появи в нашій спільноті в Австралії Ірина Мадей стала членом Молодечого Відділу Наукового Товариства ім. Т. Шевченка. Крім власних виставок, брала участь у різних спільних виставках українських образотворчих мистців. У вересні 1982 року брала участь у Всесвітній виставці українських мистців у Канаді. Виставляла свої твори в австралійських ґалереях в Канбері, Мельбурні, Сіднеї, Нюкастлі. В 1986 році з нагоди Року Дитини очолила Комітет, що влаштував дитячий конкурс малювання, в якому взяли участь понад сто українських дітей. В 1988 році ілюструвала українську дитячу книжку „Моя абетка“, видану під патронатом Австралійського Міністерства Освіти.

Та найбільшим і найкращим її твором є монументальна праця „Пам'ятник 1000-ліття Хрищення України“, закінчений у 1988 році. Цей пам'ятник, чотири метри височиною, стоїть на подвір'ї української католицької церкви в Сіднеї. На 11-ти настінних плоскорізьбах мисткиня відобразила не тільки постаті церковної історії, але і найважливіші періоди історії України та українського поселення в Австралії. Головна і найбільша у розмірі плоскорізьба відображає свв. Володимира і Ольгу. В картинах історичної доби Ірина відтворила картину із „Слова о полку Ігоревім“, князя Романа Галицького, короля Данила із сином Левом, краєвиди старовинного Львова. Між представниками Козацької доби представлені гетьмани П. Сагайдачний, Б. Хмельницький, І. Мазепа. На пам'ятнику відображено постаті десятків церковних діячів різних століть, храм св. Софії, св. Юра, Т. Шевченко, Л. Українка, І. Франко, І. Франко, Г. Сковорода, І. Котляревський, о. М. Шашкевич. На одній з плоскорізьб представлена символічна картина подій часів Другої світової війни: горять українські села й міста, вбиті жертви комуністичного свавілля, вивіз на Сибір та скитальщина за океан, приїзд до Сіднею першої діяспори та початок другої еміґрації. Ця остання подія — це автопортрет І. Мадей з її двома доньками, Лесею та Мілею. Думаю, що Ірина Мадей у цій монументальній праці зуміла показати мешканцям цієї країни суть української історії та культури.

У квітні 1989 року австралійська телевізійна станція СВС подала окремий репортаж про мисткиню, показавши її при праці в майстерні.

Ірина змушена працювати для прожитку й утримувати своїх двох доньок. Подорожуючи по Австралії, вона вивчила побут та мистецтво тубільців країни. Вдалася до абориґенських мотивів. Подивляє її вміння створити абориґенський стиль в мистецтві. Її керамічні сувеніри, на яких зображені кенґуру, коали, платінуси, австралійська природа - це наче ілюстрований щоденник Австралії. Ці сувеніри дуже популярні серед туристів. 32 таких тарілки з абориґенськими мотивами завіз в Україну в липні 1994 року ансамбль ім. В. Івасюка, даруючи їх організаторам концертів у Львові, Рівному, Луцьку, Коломиї, Тернополі, Івано-Франківському, а також — Івано-Франківському музеєві та батькові В. Івасюка.

Твори Ірини Мадей на українську та австралійську тематику знаходяться в колекціях прем'єр-міністрів кількох стейтів цього континенту, у міністра культури та визначних діячів різного напрямку. В Україні твори І. Мадей, подаровані їм під час побуту в Австралії, мають Д. Павличко, В. Яворівський, д-р Л. Пиріг, проф. М. Щербак.

„Жити традицією — це заповіт кожного народу“. Такого заповіту дотримується Ірина Мадей, яка в далекій від України Австралії стала берегинею українських творчих традицій.

Марія Чигрин

Екзекутива...

(Закінчення зі стор. 1)

Звіт У. Дячук

На кінець листопада 1994 року приєднано 1,157 нових членів на загальну суму 11,252,988 дол. забезпечення. З цього числа, 120 припадає на акцидентові грамоти, тобто забезпечено тих самих осіб на дві грамоти. Пересічна сума забезпечення є 9,726 дол. Річну організаційну квоту виконано на 58 %. Порівнюючи з роком 1993, цього року приєднано 136 членів менше, а пересічна сума забезпечення зросла тільки мінімально.

Округа Ню Гейвен, Конн, вже виконала річну квоту на 102 %, Округа Нюарку, Н. Дж., завдяки новому організаторові Євгенові Осціславському, добігає до мети, бо вже має виконану квоту на 91 %. На третьому місці стоїть Округа Філядельфії з виконаною квотою на 75 %. Три найкращі організатори це: Мирон Пилип'як, Відділ 496-ий, придбав 77 членів, контролер УНС Василь Пастушок, Відділ 231-ий приєднав 62 члени і секретар 234-го Відділу Є. Осціславський — 42 члени.

Професійні продавці в ЗСА дали такі результати: Дж. Бінчак — 17 грамот на 623,000 дол. забезпечення, І. Даниляк — 23 на 457,500 дол., А. Ледон — 19 на 697,500 дол., Л. Старух — 24 на 707,000 дол., Анна Смит — 13 на 633,488 дол., Л. Кірш — 8 на 633,000 дол., Р. Мекгю — 3 на 73,000 дол., Л. Углер — 7 на 206,000 дол., разом — 109 грамот на 4,030,488 дол. забезпечення

За 11 місяців року видано 340 пенсійних грамот.

Канцелярія в Торонто з двома продавцями дала за жовтень і листопад по 10-го грудня 43 грамоти на суму 2,500,118 дол. забезпечення та 18,060 дол. річних вкладок. Всіх нових членів відразу приділюється до відділів. Плянується офіційне відкриття канцелярії на січень 1995 року. Коли взяти до уваги загальну суму проданого життєвого забезпечення у висоті 11,252,988 рол. та відтягнути 600,000 дол. акцидентового забезпечення, то на професійних продавців припадає сума 6,533,488 дол., або 61% нового забезпечення.

Видавництво. Фінансовий звіт за дев'ять місяців виказав такий стан: передплати зросли на 49,000 дол. і тому доплата УНСоюзу впала на 45,000 дол. Прихід з оголошень цей самий, що рік раніше. Всі видатки були менші на 28,000 дол. Поштові оплати за пересилку газет з днем 1-го січня зростуть на майже 20 %, або на 80,000 дол. Наші протести до Поштового уряду не дали успіхів. Тираж „Свободи“ є 11,113, „Українського Тижневика“ 10,051, а „Веселки“ — 715.

Бюро в Києві. Власник помешкання у Києві де приміщується наше бюро хоче його продати і ми переговорюємо про закуп.

Сюзівка. Дня 27-го вересня відбулося засідання, якого завданням було перевірити як можна збільшити прибутки. У засіданні брали участь: заступник предсідника Н. Олесницький, як голова, та два експерти з молодого покоління. Рішено купити спеціяльну програму і комп'ютери для кращого статистичного висліду оборотів. На 1994 були забюджетовані прибутки у висоті 1,162,600 дол. За 11 місяців було менше прибутків на 190,000 дол. Всіх видатків було 1,589,757 дол., менше на 222,155 дол., як минулого року. Приготовляємо новий сезон на Союзівці з новими цінами і різними змінами.

Фонд Відродження України. Дня 20-го серпня у приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу відбулася конференція на тему: „Як і де шукати за гіршми для допомоги Україні?“. Вислано запрошення до 22-ох церков та до українських громадських і харитативних організацій. Присутніх було 39 осіб. Конференцію приготовив і неє вів директор нашого бюра у Вашінґтоні Євген Іванців.

В середині жовтня гостили знову у Головній Канцелярії 24 студенти Інституту Менаджменту зі Львова. Спонзором їх є Українські Підприємці і Професіоналісти Філядельфії. Нашим завданням було запізнати їх з УНСоюзом, забезпеченевою ділянкою та братською працею.

Стипендист проєкту „Себіт“ Мирослав Кравчук зі Львова закінчив своє перебування в УНСоюзі і повернувся в Україну 1-го вересня.

Звіт з виданих допомог

З фінансовою підтримкою УНСоюзу і Фундації Сороса, Американська медична фундація з Массачусетс закінчила другу фазу проєкту інсталєцією серцевого відділу об'єму 14 ліжок в Київському Інституті Серцевої Хірургії. Група експертів цієї фундації заінсталювала 20 моніторів та лябораторію, вивчили біомедичних інженерів як втримати машинерію, а медсестер і лікарів як їх уживати.

Незрячий юнак Віталій Царан з Дрогобича, студент Львівського Університету, приїхав до школи Овербрук для сліпих у Філядельфії, де він буде протягом одного року навчатися уживати спеціяльну комп'ютерну систему, а опісля своє знання передасть в Україні іншим. УНСоюз допоміг дотацією у висоті 7,000 дол. покрити половину річних оплат за науку і перебування.

Фонд „Сейбр-Світло“, якому Фонд Відродження України УНС за три роки приділив допомогу у висоті 20,000 дол., тільки за 10 місяців 1994 року розіслав 22,050 наукових книжок і 3,360 журналів в англійській мові до 2,000 різних бібліотек і установ у 23-ох областях України. Цей фонд робить гарні поступи у пошуках фінансової підтримки для проєктів у американських фундаціях.

Виплачено призначену суму 5,000 дол. Україському Архівові у Варшаві (Польща), на видання книжки „Переселення Українців з Польщі до УССР 1944-1946“.

З нових датків рішено знов підтримати організацію Американців за Демократію в Україні, яка займається стажуванням українських студентів з України в Сієна коледжі біля Олбані, Н. Й., під час літніх місяців. Для візуального приладдя виділено з Фонду Відродження України УНС 1,282 дол.

На спакування трипільських експонатів, які виставлялись в ЗСА і тепер повертаються в Україну, виділено 525 дол.

Різні справи

Екзекутива прийняла організаційний плян на 1995 рік — 2,000 нових членів, забезпечених на 20 міл. дол. В тому пляні на Америку припадає 1,700 нових членів (12 міл. дол. забезпечення), а на Канаду — 300 (8 міл. дол. забезпечення).

Рішено виплатити дивіденду членам в 1995 році в сумі 650,000 дол.

Назначено склад управи корпорації будинку УНСоюзу: три затруднені в Головній Канцелярії члени Екзекутиви та радні Володимир Корчинський і Олександер Серафин.

Вичерпавши порядок нарад, предсідник У. Дячук закрила їх.

Л. Гуцалюк...

(Закінчення на стор. 3)

ків минуло вже багато часу і багато радісних і сумних подій змінило хід життя, а може дещо і зупинило культурний розвиток.

Відкриття однак виставки праць так добре всім відомого Л. Гуцалюка, його картини у питоменному йому жанрі і публіка, що прийшла, щоб привітати маляра як давнього доброго друга, на кілька годин привернуло атмосферу з-перед десятка років, яку може дати тільки справжнє мистецтво, у відповідному оточенні та з відповідним настроєм.

ЧЕРЕЗ ТИЖДЕНЬ після руйнівного землетрусу в Кобе японський уряд опинився під вогнем гострої критики. Газети підкреслюють, що державні чинники виявилися „непідготовленими і нерішучими“.Наприклад, прем'єр-міністер Японії Таміїті Мураяма дізнався про землетрус не від відповідних урядових служб, а з ранньої програми телевізійних новин. Бюрократична тяганина привела до того, що формації японських сил самооборони дістали наказ прибути на місце трагедії тільки через дев'ять годин після землетрусу. Забиті автами дороги затримали прибуття вояків у Кобе ще на п'ять годин. Пожежники, які були готові боротися з вогнем, на мали досить води. Професор Токійського університету в ділянці політичних наук Такесі Сасакі назвав землетрус в Кобе „символом слабкости післявоєнної японської системи“, маючи на увазі те, що уряд більше дбає про технологію, ніж про самих людей.

„Петлюрівські читання“ у Полтаві

Полтавське крайове об'єднання Всеукраїнського Товариства „Просвіта“ вже втретє організувало в Полтаві „Петлюрівські читання“. Даючи таку назву публічній конференції на тему УНР років 1917-20, діяльности Симона Петлюри, інших державних мужів і взагалі різних ділянок недавної української історії, яку большевики викривляли та паплюжили — організатори конференцій мали на увазі потребу знайомлення народу з його недавнім минулим.

Перше читання відбулося в середу, 26-го серпня 1992 року і в ньому взяв участь Микола Плав'юк, який тоді перебував у Києві. Друге — у травні 1993 року, 26-го травня 1994 року було відкриття виставки Петлюріяни у Краєзнавчому Музеї Полтави і потім спеціяльна сесія Полтавського Університету Українознавства, а 5-го листопада 1994 року — третє „Петлюрівське читання“.

Душею організації тих конференцій є Микола Кульчинський, голова „Просвіти“ і Руху в Полтаві. Своїм походженням він є з відомої української родини в Кремʼянці на Волині і в Полтаві він зумів організувати ланку відданих молодих людей, які йому дуже допоміжні в культурно-політичній діяльності у цьому важливому місті.

Вибір дати був дуже вдало продуманий — розходилось про зроблення противаги „октябрським“ святкуванням — і лекційна заля Бібліотеки ім. І. Котляревського заповнилась по береги. Не зважаючи на першу хвилю холоду, полтавці різного віку та різних політичних орієнтирів дуже чисельно прибули на це читання, щоби почути слово правди від політичних та громадських діячів, вчених, письменників і краєзнавців.

Взагалі цей науковий форум набуває в обласному центрі неабиякої престижности. Треба додати, що тематична палітра промовців була цієї суботи, 5-го листопада, дуже широкою і читання було наскрізь представницьким. Доповіді були із слідуючою чергою.

„Симон Петлюра — засновник УНР в екзилі (М. Плав'юк, голова ПУН-ОУН); Чи був можливий український варіянт 'дива над Вислою' в 1918 році (проф. Валентин Мороз зі Львова); „Родинне коріння Петлюри умертвлене“ (проф. Володимир Пащенко з Полтави); „У боротьбі за волю України з Шевченком“ (письменник Петро Ротач з Полтави); „Симон Петлюра і громадсько-політичний рух“ (Микола Кульчинський); „Семінарист Микола Гмиря“ (Тарас Пустовіт і Володимир Коротенко, архівісти з Полтави); „Скульптор Михайло Гаврилко і його трагічна доля в період розгрому УНР“ (Віталій Ханко, мистецтвознавець з Полтави); „Польські шанувальники Симона Петлюри (Антін Середницький, український письменник з Польщі); „Антибольшевицькі селянські повстання на Полтавщині 1920-1923“ (Віктор Ревечук, кандидат історичних наук з Полтави); „Петро Болбочан — герой Визвольних Змагань 1917-19“ (Оксана Вацеба, кандидат педагогічних наук зі Львова).

З окремою увагою присутні прослухали писемне привітання цьому читанню від Василя Михальчука, директора Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі, що його прочитав після відкриття конференції Микола Кульчинський. У привіті наголошувалось, зокрема, вагу таких конференцій і потребу правильного представлення нашому народові його недавньої історії. Адже не може бути мови про успішне ставлення і розбудову української державної незалежности, якщо не закріпиться в народі національно-державна свідомість, а шлях до свідомости — йде почерез всебічне знання свого минулого.

Заля дуже тепло вітала виступ М. Плав'юка і видимо була вдячна за його прибуття до Полтави на це читання і за змістовне слово. На її прохання М. Плав'юк зімпровізував, після закінчення конференції читання, пресову конференцію і вдумливо проаналізував теперішній стан України. Він чарував слухачів своєю твердою вірою, що Україна виборється з важких труднощів і достойно увійде в европейське і світове співгромадянство.

Дуже успішно виступив на перерві хор „Просвіти“ під керівництвом Валерія Сидорова, обдаровуючи учасників читання чудовими українськими піснями і лишаючи в них політичний слід з успішного післяобіддя.

Можна б без перебільшення сказати, що читання в Полтаві набирають характеру напівофіційного наукового форуму нашої полтавської інтеліґенції.

Не зважаючи на відкрите несприйняття місцевою владою (в наслідок її мильної політичної заанґажованости) постаті Симона Петлюри, коло його прихильників у Полтаві збільшується.

Свідомі українські сили Полтави чорновою поденщиною, але послідовно й достойно, засівають ґрунт державности і очищують, рівночасно, світле ім'я свого великого земляка, Симона Петлюри.

Тарас Пустовіт
Полтава

59-ий Відділ УНС привітав св. о. Миколая

Учасники зустрічі зі св. Миколаєм

Успішна імпреза відвідин св. о. Миколая в Бріджпорт, Конн. принесла багато радости для дітей, родичів, бабунь та дідусів. Цю імпрезу майже кожного року спонзорує місцевий Відділ УНС. Вона стала дуже популярна серед членів відділу, приваблюючи також багато гостей із околиці.

Це один із прикладів, як 59-ий Відділ активно включається в життя громади, підтримуючи народні традиції заініційовуючи чи спонзоруючи різні імпрези, щоб притягнути нових членів до нашого Відділу.

В програмі, перед приходом св. о. Миколая, була виховна сценка, яку виконували діти із кляс релігії під опікою катехиток Ірени Демків Орман, Мар'янни Хом'як і Роми Гойди. Св. о. Миколай говорив із кожною дитиною про церкву, молитви, їх успіхи в школі і т. д., і тоді роздавав подарунки. Управа місцевого Відділу постаралася, щоб кожна дитина дістала від УНС подарунок, які гарно приготувала М. Стець.

Крім того, діти мали солодке, перекуску та напої і всі чемно бавилися аж доки не від'їхали задоволені домів.

Для родичів та гостей це була ще одна нагода запізнатися із громадською діяльністю 59-го Відділу УНС. Голова та фінансовий секретар нашого Відділу Дмитро Стець та Тарас Сливінський докладають багато уваги та часу, щоб братська діяльність була на найвижчому рівні та притягала нових членів. Наш Відділ є один із найбільш активних в Коннектикат.

І. Г.

„Поміч Україні" — дентистична програма в Клівленді-Пармі

„Поміч Україні" — стоматологічний відділ Клівленду-Парми, Огайо, — це група дентистів на чолі з керівником д-ром Ярославом Мигайчуком і заступником голови д-ром Іваном Куликом, ентузіястів, захоплених ідеєю допомоги Україні. Їх девізою є: „Коли хочемо бачити світ кращим, мусимо творити добро". Вони безкорисливо та інтенсивно вже від кількох років придбують дентистичне приладдя та медикаменти і пересилають їх в Україну для обслуги дітей і населення. В 1992 році вони передали повністю обладнані стоматологічні кабінети і медикаменти для таких міст, як Київ, Харків, Дніпропетровське, Чернівці і Львів та інших лікарень в Україні, вартістю до 600,000 амер. дол. Також у листопаді 1992 року було переслано в Україну 800,000 одиниць поліовакцини, вартістю до 9 міл. дол, на руки міністра здоров'я України Юрія Спіженка. Велику поміч в цій акції треба завдячувати Лізі Вітакер, філянтропові і міліонерці зі стейту Коннектикат, через фірму Канаан.

Минулого року переслано в Україну 15 скринь, по 1,200–1,300 фунтів стоматологічного обладнання, вартістю до 30,000 дол. Пересилка відбулася пароплавом з порту Норфолк, Ва., з поміччю фірми „Матрікс", і тривала майже 12 днів. Спроби перевезти літаком не увінчалися успіхом з причин бюрократичних законів та нездарности комунікаційних і телефонічних контактів в Україні. В Україні не керуються жодними зобов'язаннями в контрактах. Ця посилка була можлива тільки завдяки і зусиллям американців українського походження міста Клівленду–Парми та інших околиць, передовсім кредитівці і Сестрицтву при українському православному соборі св. Володимира в Пармі. В тій цілі д-р Ярослав Мигайчук виїхав в Україну 8-го листопада 1994 року, а доктори, брати Михайло та Іван Кулики і Ґері Бравн, механік-монтер дентистичного приладдя поїхали 14-го листопада 1994 р. Через різні непотрібні формальності, по причаленні корабля до Одеси, ще забрало доволі дорогого часу, заки товар фірмою ЕНЕК переладовано з пароплаву. Владиславові Мелешкові з тієї фірми належить признання за його фахові послуги. Стоматологічні кабінети заінстальовано в Чернігові, Херсоні, Луганському і в шпиталі ім. Митрополита Шептицького у Львові. „Це була направду дуже виснажуюча праця, — каже д-р Мигайчук, — бо практично треба було ночами подорожувати, а днями виладовувати скрині, самі ми і вмонтовували обладнання на місцях призначення. В Україні тяжко дістати якісь практичні знаряддя, вже не кажу про електричні конвертори, але навіть звичайних цвяхів. Про ці всі дрібнички треба було заздалегідь подбати, і тому ми працювали до 10 годин денно. Переїжджаючи часто з одного місця в друге, ми спали і їли похапцем. Крім усього, вечорами влаштовували курси і семінари, на яких практично і теоретично демонстрували дентичні досягнення для місцевих стоматологів".

Д-р Мигайчук привіз зі собою в Україну біля 360 прозірок, що стосуються дентистичної ділянки. В додатку до цього він був ще обтяжений цілим мішком вервичок, які передала Анна Галко з церкви Св. Марії в Брукліні, Огайо. До речі, ця церква в минулому підлягала Карпатській юрисдикції єпископа Патакі, але в останніх часах, за ініціятивою о. Смочка, увійшла в лоно Синоду українських католицьких церков під юрисдикцією Патріярха Любачівського. Згідно з бажанням Анни Галко, ці вервички д-р Мигайчук передав Сестрі Димитрії, яка адмініструє шпиталем ім. Митрополита Шептицького. Сестра Димитрія — це молода людина, дуже енергійна і ділова. Шпиталь ім. Митрополита Шептицького просперує ефективно і має майже 50 ліжок для хворих і 10 лікарів для обслуги. Тут панують чистота і порядок, хоч сам будинок вже старий і потребує нових водопроводів та електричного устаткування. Працями має зайнятися бельгійська фірма. „Дентистичне приладдя надійшло десь по півночі і ми відразу взялися до роботи" — каже д-р Мигайчук. Сам Патріярх і Кардинал Любачівський, який колись жив і працював в Клівленді, прийняв дентистів дуже щиро та запросив на вечерю, в супроводі Митрополита Стернюка і шести священиків, хоч відомо в якій мірі Патріярх зайнятий і як багато людей чекають на авдієнцію. Д-р Мигайчук хвалить монтера, американця, як шляхетного та фахового механіка.

На всіх постоях в Україні згадані доктори контактувалися з організаціями Союзу Українок і Суспільної Опіки, які багато допомагали в праці. Люди в Україні чемні, хоча умовини життя нелегкі. Інфляція неймовірно зростає і за один доляр вже платять 230,000 купонів. Пересічний заробіток робітника є 3 міл. купонів місячно, тобто менше, ніж 15 дол. Бензину можна дістати при дорогах, „на чорнім ринку", і коштує 36,000 купонів за літер. Але дивно, що мимо браку палива і газу маса авт проїжджає Хрещатиком у Києві, а будівельний сектор буквально процвітає. За два останні роки побудовано багато гарних будівель. Також цікаве явище: завод Антонова в Дніпропетровському працює на повну силу, продукуючи літаки для інших держав, а в щоденному вжитку нема найбільш буденних речей — цвяхів, голок, ниток тощо.

На мовному секторі ситуація поправляється. На летовищах у Борисполі біля Києва і в Луганському офіціяльно панує українська мова. Д-р Мигайчук є оптимістом і вірить у відбудову економіки України. Люди не голодують, продукти можна дістати, але, на жаль, не в крамницях, а на „чорному ринку" і то за доляри. Усвідомлювання поглиблюється і наші люди є зарадними.

Д-р Мигайчук з похвалою згадує таких людей, як д-р Голубець (компютерська фірма) та Бойка і Краснянського, що готували скрині для перевозу медичного обладнання потягом. Громадянство Клівленду-Парми повинне бути гордим, що може похвалитися людьми покрою д-ра Я. Мигайчука та докторів-братів Куликів, які щиро складають свої знання і працю на жертівник допомоги Україні. Щасти їм Боже!

Д-р Володимир Боднар